

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 16.7.2020
COM(2020) 319 final

2020/0142 (APP)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om ändring av beslut 2003/76/EG om fastställande av nödvändiga bestämmelser för genomförandet av protokollet som fogats till fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen om de ekonomiska följderna av att EKSG-fördraget upphör att gälla och om Kol- och stålforskningsfonden

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

Den 4 oktober 2016 ratificerade Europeiska unionen Parisavtalet och förband sig att begränsa den globala temperaturökningen till klart under 2 °C och sträva efter att begränsa ökningen till 1,5 °C. Till följd av detta internationella åtagande har EU tillsammans med sina medlemsstater enats om att fastställa ambitiösa mål för att minska utsläppen av växthusgaser med 80–95 % till 2050 och med 40 % till 2030.

I november 2018 lade kommissionen fram sin strategiska långsiktiga vision för en stark, modern, konkurrenskraftig och klimatneutral ekonomi till 2050 – *En ren jord åt alla*¹. I meddelandet beskrev kommissionen, på uppmaning av Europaparlamentet och Europeiska rådet, ett antal åtgärder, bland annat hur tillgångarna i Europeiska kol- och stålgemenskapen under avveckling skulle kunna användas för att stödja banbrytande stålframställningsteknik med nära nollutsläpp.

I linje med sin långsiktiga vision lade kommissionen i december 2019 fram sitt meddelande om den europeiska gröna given². Bland åtgärderna att vidta satte kommissionen minskade koldioxidutsläpp från stålsektorn högt på den politiska agendan och åtog sig att undersöka om en del av finansieringen inom Europeiska kol- och stålgemenskapen under avveckling skulle kunna användas för att stödja processer för framställning av stål nästan utan koldioxidutsläpp fram till 2030. Europa kommer under de närmaste årtiondena att behöva mellan 175 och 290 miljarder euro i ytterligare investeringar varje år. Därför föreslår kommissionen i investeringsplanen för den gröna given att den rättsliga grunden för Kol- och stålforskningsfonden ska ändras för att skapa incitament för privat kapital att flöda till gröna projekt.

Kol- och stålforskningsfondens forskningsprogram är ett EU-finansierat program som finansierar forskningsprojekt inom kol- och stålsektorerna. Kol- och stålforskningsfonden har sin egen rättsliga grund som ligger utanför den fleråriga budgetramen. Efter att fördraget om Europeiska kol- och stålgemenskapen (EKSG) upphörde att gälla 2002 inrättade medlemsstaterna, inom ramen för protokoll 37 som fogats till EU-fördragen, den nya Kol- och stålforskningsfonden som en fortsättning på Europeiska kol- och stålgemenskapens program för kol- och stålforskning och teknisk utveckling. Kol- och stålforskningsfondens program ger årligen omkring 40 miljoner euro till forskning och innovation inom sektorer med anknytning till kol och stål (fördelat på 27,2 % till kolsektorn och 72,8 % till stålsektorn) som sammanför partner från näringslivet, små och medelstora företag, ledande forskningscenter och universitet i Europeiska unionen för att utveckla kunskap och främja innovation. Kol- och stålforskningsfondens verksamhet finansieras genom intäkter som genereras av tillgångarna i EKSG under avveckling, i enlighet med artikel 1.2 i protokoll 37. I syfte att minimera de fluktuationer i tillgången på forskningsmedel som kan bli en följd av utvecklingen på finansmarknaderna ska en utjämning genomföras. Till följd av minskade intäkter från förvaltningen av tillgångar minskade anslagen till Kol- och stålforskningsfonden från nettoinkomsterna och från utjämningsmekanismen från 42 miljoner euro 2017 till 12 miljoner

¹ COM/2018/773 final, meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, regionkommittén och Europeiska investeringsbanken. *En ren jord åt alla – En europeisk strategisk långsiktig vision för en stark, modern, konkurrenskraftig och klimatneutral ekonomi* (28.11.2018).

² COM (2019) 640 final, meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och regionkommittén, *Den europeiska gröna given* (11.12.2019).

euro 2019. År 2017 föreslog kommissionen att tillbakadragna åtaganden och betalningskrav skulle användas för att öka budgeten till 40 miljoner euro fram till 2020³. I april 2018 antog Europaparlamentet en lagstiftningsresolution [P8_TA (2018)0061]⁴ som åtföljde Europaparlamentets godkännande av rådets beslut 2018/599⁵, som syftade till att godkänna användningen av alla tillbakadragna åtaganden och återkrav som gjorts inom Kol- och stålforskningsprogrammet sedan 2003. Resolutionen omfattade en uppmaning till en mer aktiv förvaltning av tillgångarna i EKSG under avveckling, eller till och med en användning av dessa medel för att inleda stora projekt för ett rent och mer konkurrenskraftigt europeiskt stål.

Såsom konstaterats⁶ behövs årliga anslag på minst 40 miljoner euro för ett framgångsrikt genomförande av Kol- och stålforskningsfondens forskningsprogram. Med det nuvarande ränteläget, och mot bakgrund av att de tillgängliga resurserna för utjämningsmekanismen är uttömda och med tanke på Förenade kungarikets utträde, kommer det att vara svårt att få tillräcklig årlig avkastning på de investerade tillgångarna på kort till medellång sikt.

Den översikt som revisionsrätten nyligen gjorde av Europeiska kol- och stålgemenskapen⁷ visade att en finansiering av Kol- och stålforskningsfonden som endast baseras på inkomsterna från förvaltning av tillgångar inte var hållbar i det nuvarande ränteläget. Revisionsrätten konstaterade att en revidering av de ekonomiska riktlinjerna brådskade och att den borde besvara hur tillgångarna i EKSG under avveckling kunde användas produktivt inom EU:s ramprogram för forskning.

I juni 2019 efterlyste de rådgivande grupperna för kol och stål (CAG och SAG)⁸ en ändring av den rättsliga grunden för att säkerställa en fortsättning på programmet och anpassa målen till sektorns nuvarande behov. Samtidigt stödde de rådgivande grupperna en ökad användning av en del av tillgångarna, ungefär en tredjedel (vilket motsvarar omkring 50–70 miljoner euro per år under perioden 2021–2027) för att finansiera forskningsprojekt inom kol- och stålsektorn, i samverkan med mekanismen för en rättvis omställning, initiativet för kolregioner i övergång⁹, Horisont Europa och innovationsfonden. Den 25 juni 2019 stödde CAG:s och SAG:s gemensam ad hoc-grupp en öppning av EKSG:s tillgångar.

Inom energiintensiva sektorer möjliggör forskning och innovation utveckling och demonstration av en anläggning i lämplig skala för att testa alla tekniska och ekonomiska data så att man sedan kan gå vidare med industriell eller kommersiell användning av tekniken till minimal risk. I 2019 års meddelande om den europeiska gröna given föreslås att man ska stödja banbrytande teknik för rent stål som leder till koldioxidfri stålproduktion senast 2030 och undersöka om en del av den finansiering som håller på att likvideras inom Europeiska kol- och stålgemenskapen kan tas i anspråk. Kol- och stålforskningsfonden kommer i synnerhet att utveckla produktion av rent stål som kan ändra förutsättningarna helt och dra med sig andre energiintensiva sektor, såsom kemikalier och cement, mot klimatneutralitet 2050.

³ Rådets beslut 2018/599 om ändring av beslut 2003/76/EG (PB L 101, 20.4.2018, s. 1).

⁴ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2018-0061_SV.html

⁵ Rådets beslut 2018/599 om ändring av beslut 2003/76/EG (PB L 101, 20.4.2018, s. 1).

⁶ Revisionsrätten: Översikt nr 10/2019: Europeiska kol- och stålgemenskapen: avvecklingen går planenligt, men finansieringen av forskning är inte längre hållbar (s. 13).

⁷ *Ibid.* s. 17.

⁸ Den rådgivande gruppen för kol (CAG) och den rådgivande gruppen för stål (SAG) har till uppgift att bistå kommissionen i förvaltningen av forskningsprogrammet när det gäller kol- respektive stålrelaterade aspekter. Ledamöterna i de rådgivande grupperna är enskilda personer som utnämns av kommissionen för att företräda ett gemensamt intresse som delas av intressenterna. Ledamöterna utses för en period av 42 månader.

⁹ Se skäl 11.

Följaktligen har det blivit allt mer relevant, brådskande och viktigt att ändra den rättsliga grunden för Kol- och stålforskningsfonden.

Därför omfattar detta förslag ändringar av det nuvarande beslutet. Det syftar till att sälja en del av tillgångarna¹⁰ i EKSG under avveckling för perioden 2021–2027, för att tillhandahålla ett årligt anslag till Kol- och stålforskningsfonden på 111 miljoner euro per år. Detta årliga anslag kommer att fortsätta att stödja forskningssamverkan inom sektorer med anknytning till kol och stål inom Kol- och stålforskningsfondens forskningsprogram. Det kommer också att stödja banbrytande teknik som leder nästan koldioxidfri stålframställning till 2030 och forskningsprojekt inom kolsektorn för att klara en rättvis omställning av kolgruvor som tidigare varit i drift och kolgruvor som håller på att stängas samt därmed förbunden infrastruktur i enlighet med mekanismen för en rättvis omställning och i överensstämmelse med artikel 4.2. När det gäller just stålsektorn kommer kommissionen att sträva efter att stödja forskningsprojekt, via ett särskilt samprogrammerat partnerskap för rent stål¹¹ i samverkan med andra EU-program, i synnerhet inom ramprogrammet för forskning och innovation.

Ett europeiskt offentlig-privat partnerskap anses vara ett värdefullt verktyg för att stödja utvecklingen och genomförandet av forskningsverksamhet av strategisk betydelse som kan hjälpa unionen att hantera globala utmaningar och behålla sin konkurrenskraft.

FÖRESLAGNA ÄNDRINGAR FÖR ATT TILLÅTA ATT FONDENS TILLGÅNGAR VID BEHOV ANVÄNDS FÖR ATT TILLHANDAHÅLLA ETT ANSLAG PÅ 40 MILJONER EURO PER ÅR OCH FINANSIERA STORA FORSKNINGS- OCH INNOVATIONSProjekt.

Det föreslås att beslut 2003/76/EG ska ändras för att fram till 2027 tillhandahålla ett årligt anslag till kol- och stålforskningsfonden som kommer att användas på följande sätt: 40 miljoner euro per år ska finansiera forskningssamverkan inom kol- och stålsektorerna, medan återstående 71 miljoner euro ska finansiera banbrytande teknik som leder till nästan koldioxidfri stålframställning och forskningsprojekt för att hantera en rättvis omställning för kolgruvor som tidigare varit i drift och kolgruvor som håller på att stängas, och därmed förbunden infrastruktur i linje med mekanismen för en rättvis omställning. Dessa anslag och relaterade betalningar bör genereras av nettoinkomsterna från investeringar och, vid behov, genom intäkter från försäljning av tillgångar.

Detta anslag bör uttryckligen anges i beslutet för att möjliggöra ett förutsebart flöde av resurser på tillräcklig nivå för att möjliggöra att det önskade stödet till forskningssamverkan inom stål- och kolsektorerna bibehålls.

Hittills har tillgångarna i EKSG under avveckling förvaltats baserat på att forskningsprojekten finansieras genom avkastningen på investerade tillgångarna. Detta reflekteras i ordvalet i

¹⁰ Nivån på de tillgångar som ska beaktas för beräkningen är nivån den 31 december 2019.

¹¹ Ett samprogrammerat europeiskt partnerskap är ett initiativ som utarbetats med tidigt deltagande av medlemsstaterna, där unionen tillsammans med privata och/eller offentliga partner (t.ex. näringslivet, universitet, forskningsorganisationer, organ med offentliga förvaltningsuppgifter på lokal, regional, nationell eller internationell nivå eller organisationer i det civila samhället, inbegripet stiftelser och icke-statliga organisationer) åtar sig att gemensamt stödja utvecklingen och genomförandet av ett program för forskningsverksamhet. Samprogrammerade europeiska partnerskap upprättas på grundval av samförståndsavtal och/eller avtalsarrangemang mellan kommissionen och sådana privata eller offentliga parter. Dessa avtal eller arrangemang omfattar partnerskapets mål, berörda åtaganden från parternas sida om ekonomiska bidrag eller bidrag in natura, viktiga prestations- och effektindikatorer samt de forskningsprodukter som ska levereras. Där identifieras kompletterande forskningsverksamhet som genomförs av parterna och av forskningsprogrammet.

avsnitt 1 ("användning av tillgångarna") i bilagan till rådets beslut 2003/77/EG och i skäl 3 i samma beslut där det anges att "Allt kapital som till följd av avvecklingen tillfaller Kol- och stålforskningsfondens tillgångar bör bevaras".

Av ovan angivna skäl är ett sådant tillvägagångssätt inte förenligt med behovet av att tillhandahålla den finansiering som krävs för ett livskraftigt och meningsfullt forskningsprogram för stål- och kolsektorena.

Det är därmed inte en realistisk ståndpunkt att vidhålla att fondens tillgångar ska förbli intakta, utan den måste modifieras. Det finns inte längre någon skyldighet att behålla reserver för att ge EKSG:s långivare garantier, eftersom det inte längre finns någon utestående upplåning.

Därför är det nödvändigt att ändra beslutet så att det bättre återspeglar behoven för den underliggande politik som ska främjas av EKSG under avveckling och utmaningarna med att generera intäkter på den nivå som behövs under de rådande marknadsförhållandena, samtidigt som tillräckligt med tillgångar behålls för att EKSG ska kunna fortsätta generera intäkter efter 2027.

Det föreslås att utjämningsmekanismen ska avskaffas eftersom den kommer att vara föråldrad när de föreslagna ändringarna antagits.

Kommissionen kommer också att utnyttja möjligheten att ändra beslutet för att avskriva fordringar i de fall då de förutsebara kostnaderna för återkravet skulle överstiga de belopp som kan drivas in och en avskrivning inte skulle skada unionens anseende, i de fall då anspråket inte kan drivas in på grund av gäldenärens insolvens eller på grund av andra insolvensförfaranden, och i de fall då inkassering strider mot proportionalitetsprincipen.

Artikel 2.2, där förfarandet för antagandet av ekonomiska riktlinjer för förvaltningen av tillgångarna fastställs, och artikel 4.3, där förfarandet för antagande av fleråriga tekniska riktlinjer för programmet fastställs, bör utgå eftersom artikel 2.2 i protokoll 37 gör dem helt överflödiga¹².

Dessa föråldrade bestämmelser bör utgå av transparensskäl och eftersom de inte längre kan användas.

• **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Förslaget ingår i ett lagstiftningspaket för översyn av Kol- och stålforskningsfondens forskningsprogram. Det är särskilt kopplat till följande:

- Kommissionens förslag om ändring av rådets beslut 2008/376/EG om antagande av Kol- och stålforskningsfondens forskningsprogram och om de fleråriga tekniska riktlinjerna för detta program.
- Kommissionens förslag om ändring av rådets beslut 2003/77/EG om fastställande av fleråriga ekonomiska riktlinjer för förvaltningen av tillgångarna i EKSG under avveckling och, efter slutförd avveckling, av Kol- och stålforskningsfondens tillgångar . Översynen av rådets beslut 2003/77/EG,

¹² Vid tidpunkten för antagande av beslut 2003/76 och 2008/376 omfattade protokoll (nr 34) om de ekonomiska följderna av att EKSG-fördraget upphör att gälla och om Kol- och stålforskningsfonden (2001), fogat till FEG, endast en rättslig grund för beslut 2003/76.

som görs under GD Budgets överinseende, ligger också i linje med Europeiska revisionsrättens översyn 2019 av utvecklingen av EKSG.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Förslaget har utformats i linje med Parisavtalet, meddelandet om den europeiska gröna given¹³, som fastställer ramarna för omvandlingen av EU till den första klimatneutrala kontinenten fram till 2050, och kommissionens uppföljningsmeddelande *Investeringsplanen för ett hållbart Europa. Investeringsplanen inom den gröna given*¹⁴, som lades fram den 14 januari 2020.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

Den rättsliga grund som ger EU rätt att agera är artikel 2 i protokoll nr 37, fogat till fördraget om Europeiska unionen och till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt om de ekonomiska följderna av att EKSG-fördraget upphör att gälla och om Kol- och stålforskningsfonden.

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Åtgärderna för att genomföra protokollet fastställs i rådets beslut och ändringar av detta omfattas av kommissionens exklusiva initiativrätt avseende lagstiftningsförslag.

- **Proportionalitetsprincipen**

Förslaget är nödvändigt för att fastställa nödvändiga bestämmelser för genomförandet av protokollet om de ekonomiska följderna av att EKSG-fördraget upphör att gälla och om Kol- och stålforskningsfonden, vilket fogats till EU-fördragen.

- **Val av instrument**

Instrumentet ändrar ett rådsbeslut och därför måste det utgöras av ett beslut.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

Förslaget bygger på sjuårsrapporten, i vilken det görs en översyn av Kol- och stålforskningsfondens forskningsprogram – inbegripet en bedömning av de förväntade vinsterna – med hjälp av en expertpanel¹⁵. Den senaste sjuårsrapporten offentliggjordes den 5 februari 2020¹⁶. Experterna analyserade hur Kol- och stålforskningsfondens forskningsprogram fungerar, gjorde en bedömning av den tekniska utvecklingen och den nytta som programmet väntas ha för berörda sektorer och för samhället samt tog fram rekommendationer för hur programmet kan förbättras, inbegripet en översyn av den rättsliga grunden.

¹³ COM(2019) 640, 11 december 2019.

¹⁴ COM(2020) 21, 14 januari 2020.

¹⁵ Övervaknings- och utvärderingsrapporten föreskrivs i rådets beslut nr 2008/376/EG, offentliggjort i *Europeiska unionens officiella tidning* av den 20 maj 2008 (EUT L 130, 20.5.2008, s. 7) och ändrat genom rådets beslut 2017/955 av den 29 maj 2017.

¹⁶ https://ec.europa.eu/info/publications/research-fund-coal-and-steel-monitoring-and-assessment-report_en

- **Samråd med berörda parter**

De berörda parterna i Kol- och stålforskningsfonden har deltagit i flera ad hoc-möten, särskilda möten i de rådgivande grupperna (rådgivande gruppen för kol – CAG, rådgivande gruppen för stål – SAG) och COSCO (motsvarande programkommittén för Horisont 2020). Till direkt följd av dessa möten godkände den gemensamma ad hoc-gruppen för CAG och SAG den 25 juni 2019 att EKSG:s tillgångar öppnades.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

De preliminära resultaten av den aktuella övervaknings- och utvärderingsrapporten om Kol- och stålforskningsfonden togs upp vid seminariet ”Steel and Coal: A New Perspective. European Research and Innovation in Action” [ej översatt till svenska], som anordnades av Europeiska kommissionen den 28 mars 2019 och där fler än 100 aktörer deltog¹⁷.

- **Konsekvensbedömning**

Det krävs ingen konsekvensbedömning för den föreslagna ändringen eftersom de ekonomiska, miljömässiga och sociala konsekvenserna inte förväntas bli betydande.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

Förslaget bygger på den sjuåriga övervaknings- och utvärderingsrapporten, som föreskriver en regelbunden översyn av Kol- och stålforskningsfondens forskningsprogram, inbegripet en bedömning av de förväntade vinsterna.

- **Grundläggande rättigheter**

Förslaget är förenligt med skyddet av de grundläggande rättigheterna.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Förslaget medför inga nya skyldigheter som belastar den allmänna budgeten enligt den nuvarande fleråriga budgetramen.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Förklarande dokument (för direktiv)**

Ej tillämpligt.

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Ändringen är då begränsad till följande bestämmelser:

(1) Artikel 1.1a

Genom denna artikel införs en de minimis-klausul, och den baseras på artikel 101 i budgetförordningen för Europeiska gemenskapernas allmänna budget. Den innebär att kommissionen får möjlighet att skriva av anspråk redan innan alla möjligheter uttömts, i begränsade särskilda fall där de förutsebara kostnaderna för återkravet skulle överstiga det belopp som kan drivas in och en avskrivning inte skulle skada unionens anseende, eller vid gäldenärens insolvens eller då en inkassering strider mot proportionalitetsprincipen. Genom tillämpningen av denna klausul blir det möjligt att säkerställa ett ordnat avslutande av avvecklingsprocessen.

¹⁷ https://ec.europa.eu/research/index.cfm?pg=events&eventcode=9DB3A26D-B1D8-8BED_0A23CA684631B0CF

(2) Artikel 2.1

Tillgångarna ska förvaltas av kommissionen så att ett årligt anslag på [111 miljoner euro] bibehålls för Kol- och stålforskningsfonden fram till 2027 för att finansiera forskning inom sektorer med anknytning till kol- och stålsektorn, närmare bestämt [40 miljoner euro] för att finansiera forskningssamverkan inom dessa sektorer och [71 miljoner euro] för att finansiera banbrytande teknik som leder till framställning av rent stål nästan utan koldioxidutsläpp och för att finansiera forsknings- och innovationsprojekt för att hantera en rättvis omställning för kolgruvor som tidigare varit i drift och kolgruvor som håller på att stänga samt därmed förbunden infrastruktur, i linje med mekanismen för en rättvis omställning av kolsektorn och i enlighet med artikel 4.2. Efter 2027 ska tillgångarna förvaltas av kommissionen på ett sådant sätt att långsiktig avkastning garanteras. Tillgångarna ska investeras i syfte att bevara och, när så är möjligt, öka värdet på dessa tillgångar.

(3) Artikel 2.1a

1a Det årliga anslaget på [111 miljoner euro] bör utgöras av nettointkomsterna från investeringarna och, när dessa inte räcker, försäljning av en del av tillgångarna i EKSG under avveckling och, när avvecklingen slutförts, Kol- och stålforskningsfondens tillgångar.

(4) Artikel 2.2 ska utgå.

(5) Artikel 3.1

1. De avvecklingstransaktioner som avses i artikel 1 och de investeringar och den förvaltning av tillgångar som avses i artikel 2 ska årligen och separat från Europeiska unionens övriga ekonomiska transaktioner redovisas i en resultaträkning, en balansräkning och en ekonomisk redogörelse. Dessa redovisningshandlingar ska bifogas den redovisning som kommissionen årligen ska upprätta enligt artikel 318 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och förordningen om finansiella regler för unionens allmänna budget.

(6) Artikel 3.2

2. Europaparlamentets, rådets och revisionsrättens befogenheter för kontroll och beviljande av ansvarsfrihet ska enligt Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och budgetförordningen för Europeiska gemenskapernas allmänna budget tillämpas på de transaktioner som avses i punkt 1.

(7) Artikel 4.1

1. Nettointkomsterna från de investeringar som avses i artikel 2 och de intäkter som genereras genom försäljningen av en del av tillgångarna ska utgöra externa inkomster avsatta för särskilda ändamål i Europeiska unionens allmänna budget. Dessa inkomster ska användas för särskilda ändamål, nämligen finansiering av forskningsprojekt inom sektorer med anknytning till kol- och stålforskning som inte omfattas av ramprogrammet för forskning. De ska utgöra Kol- och stålforskningsfonden och förvaltas av kommissionen.

(8) Artikel 4.3 ska utgå.

(9) Artikel 5.2 ska utgå.

(10) Bilagan ska utgå.

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om ändring av beslut 2003/76/EG om fastställande av nödvändiga bestämmelser för genomförandet av protokollet som fogats till fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen om de ekonomiska följderna av att EKSG-fördraget upphör att gälla och om Kol- och stålforskningsfonden

THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av protokoll nr 37 om de ekonomiska följderna av att EKSG-fördraget upphör att gälla och om Kol- och stålforskningsfonden, som fogas till fördraget om Europeiska unionen och till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 2 första stycket,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets godkännande¹,

i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande, och

av följande skäl:

- (1) Fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen upphörde att gälla den 23 juli 2002 i enlighet med artikel 97 i fördraget. Alla Europeiska kol- och stålgemenskapens (EKSG) tillgångar och skulder överfördes till unionen den 24 juli 2002.
- (2) I enlighet med protokoll nr 37 ska nettovärdet av dessa tillgångar och skulder enligt EKSG:s balansräkning per den 23 juli 2002 betraktas som tillgångar avsedda för forskning inom sektorer med anknytning till kol- och stålindustrin och betecknas som ”EKSG under avveckling” och, när avvecklingen är slutförd, ”tillgångar i Kol- och stålforskningsfonden”.
- (3) Enligt protokoll nr 37 ska vidare intäkterna från dessa tillgångar, vilka betecknas som ”Kol- och stålforskningsfonden”, endast användas för forskning utanför ramprogrammet för forskning inom sektorer med anknytning till kol- och stålindustrin i enlighet med bestämmelserna i protokoll nr 37 och i rättsakter som antas på grundval av detta.
- (4) Den 1 februari 2003 antog rådet beslut 2003/76/EG² som fastställer bestämmelserna för genomförandet av protokoll nr 37.
- (5) Den rådande situationen med låga räntor innebär att de intäkter som avsatts för finansiering av forskningsprojekt på kol- och stålområdet minskar snabbt.

¹ EUT C , , p. .

² EUT L 29, 5.2.2003, s. 22.

- (6) Det leder till en situation där den kritiska minimibudgeten för att anordna en årlig ansökningsomgång för Kol- och stålforskningsfondens forskningsprogram (nedan kallat *forskningsprogrammet*) kanske inte kan täckas.
- (7) En kritisk minimibudget för anordnandet av en ansökningsomgång krävs för att programmet ska kunna ge meningsfullt stöd åt fruktbara projekt för forskningssamverkan som har den kritiska massa och det EU-mervärde som behövs för att förbättra hållbarheten, dvs. hälsa, säkerhet, arbetsvillkor och minskad miljöpåverkan inom sektorer med anknytning till kol- och stålindustrin.
- (8) I meddelandet om den europeiska gröna given (COM(2019) 640 final) åtog sig kommissionen att stödja banbrytande teknik för rent stål som leder till näst intill koldioxidfri stålproduktion senast 2030. För att möjliggöra detta åtog sig kommissionen att undersöka om en del av medlen inom EKSG under avveckling skulle kunna användas.
- (9) För att uppnå EU-mål framfördes i meddelandet om investeringsplanen för ett hållbart Europa och investeringsplanen inom den gröna given (COM(2020) 21 final) att det var nödvändigt med en översyn av den rättsliga grunden för Kol- och stålforskningsfonden för att göra det möjligt att använda en del av tillgångarna i EKSG under avveckling och, när avvecklingen slutförts, Kol- och stålforskningsfondens tillgångar.
- (10) En försäljning av en del av tillgångarna i EKSG under avveckling och, när avvecklingen slutförts, tillgångarna i Kol- och stålforskningsfonden, för att finansiera forskningsprojekt inom kol- och stålsektorerna, bör tillåtas på villkor att reserver behålls för att garantera de begränsade återstående skyldigheterna, till följd av eventuella oförutsebara ansvarsskyldigheter och att en rimlig andel av tillgångarna, som inte längre behövs för ovanstående, fortfarande investeras för att generera intäkter.
- (11) Försäljningen av en del av tillgångarna i EKSG under avveckling och, när avvecklingen slutförts, tillgångarna i Kol- och stålforskningsfonden, kan vara nödvändig för tillhandahållandet fram till 2027 av ett årligt anslag på [111 miljoner euro] till Kol- och stålforskningsfonden att använda på följande sätt: [40 miljoner euro] per år kommer att finansiera projekt för forskningssamverkan inom kol- och stålsektorerna och återstående [71 miljoner euro] kommer att finansiera banbrytande teknik som leder till framställning av stål nästan utan koldioxidutsläpp och forskningsprojekt för att hantera en rättvis omställning för kolgruvor som tidigare varit i drift och kolgruvor som håller på att stängas och därmed förbunden infrastruktur i linje med mekanismen för en rättvis omställning och i enlighet med artikel 4.2. Möjligheten att sälja en del av tillgångarna i EKSG under avveckling och, när avvecklingen slutförts, tillgångarna i Kol- och stålforskningsfonden är begränsad till finansieringen av årliga anslag för budgetåren 2021–2027.
- (12) Kol- och stålforskningsfonden bör därför finansieras inte bara genom nettoinkomsterna från investeringarna utan också, när så behövs, genom intäkter som genereras av försäljningen av tillgångar i fonden upp till det belopp som planeras för perioden 2021–2027.
- (13) Artikel 2.2, där förfarandet för antagandet av ekonomiska riktlinjer för förvaltningen av tillgångarna fastställs, och artikel 4.3 där förfarandet för antagandet av fleråriga tekniska riktlinjer för programmet fastställs, bör utgå eftersom artikel 2.2 i protokoll 37 gör dem överflödiga.
- (14) Det föreslås att utjämningsmekanismen avskaffas eftersom det är ett föråldrat verktyg.

(15) Ett nytt stycke bör införas i artikel 1 för att tillåta avskrivning av fordringar baserade på de principer som fastställs i artikel 101.2 första stycket i budgetförordningen¹⁸.

(16) Beslut 2003/76/EG bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Beslut 2003/76/EG ska ändras på följande sätt:

(1) Artikel 1 ska ändras på följande sätt:

(a) Följande punkt ska införas som punkt 1a:

”1a. Kommissionen ska i följande fall avskriva fordringar, även innan alla de nämnda möjligheterna uttömts:

- (a) Om den beräknade kostnaden för att kräva in beloppet är högre än det belopp som ska återkrävas och beslutet om avskrivning inte skadar unionens anseende.
- (b) Om fordringen inte kan krävas in på grund av gäldenärens insolvens eller på grund av andra insolvensförfaranden.
- (c) Om återkrav strider mot proportionalitetsprincipen.

(2) Artikel 2 ska ändras på följande sätt:

(a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. Tillgångarna ska förvaltas av kommissionen så att ett årligt anslag på [111 miljoner euro] bibehålls för Kol- och stålforskningsfonden fram till 2027 för att finansiera forskning inom sektorer med anknytning till kol- och stålindustrin, närmare bestämt [40 miljoner euro] för att finansiera forskningssamverkan inom dessa sektorer och [71 miljoner euro] för att finansiera banbrytande teknik som leder till stålframställning nästan utan koldioxidutsläpp och forskningsprojekt för att hantera en rättvis omställning för kolgruvor som tidigare varit i drift och kolgruvor som håller på att stänga, samt berörd infrastruktur i linje med mekanismen för en rättvis omställning och i enlighet med artikel 4.2. Efter 2027 ska tillgångarna förvaltas av kommissionen på ett sådant sätt att långsiktig avkastning garanteras. Tillgångarna ska investeras i syfte att bevara och, när så är möjligt, öka värdet på dessa tillgångar.”

(b) Följande punkt ska införas som punkt 1a:

”1a. Det årliga anslaget på [111 miljoner euro] ska utgöras av nettoinkomsterna från investeringarna och, när dessa inte räcker, försäljning av en del av tillgångarna i EKSG under avveckling och, när avvecklingen slutförts, tillgångarna i Kol- och stålforskningsfonden.”

(c) Punkt 2 ska utgå.

(2) I artikel 3

(a) ska punkt 1 ersättas med följande:

¹⁸ EUT L 193, 30.7.2018, s. 1.

”1. De avvecklingstransaktioner som avses i artikel 1 och de investeringar och den förvaltning av tillgångar som avses i artikel 2 ska årligen och separat från Europeiska unionens övriga ekonomiska transaktioner redovisas i en resultaträkning, en balansräkning och en ekonomisk redogörelse.

Dessa redovisningshandlingar ska bifogas i den redovisning som kommissionen årligen ska upprätta enligt artikel 318 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och förordningen om finansiella regler för unionens allmänna budget.”

(b) ska punkt 2 ersättas med följande:

”2. Europaparlamentets, rådets och revisionsrättens befogenheter för kontroll och beviljande av ansvarsfrihet ska enligt fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och förordningen om finansiella regler för unionens allmänna budget tillämpas på de transaktioner som avses i punkt 1.”

(3) I artikel 4 ska

(a) punkt 1 ersättas med följande:

”1. Nettoinkomster från de investeringar som avses i artikel 2 och de intäkter som genereras genom försäljningen av en del av tillgångarna ska utgöra inkomster i Europeiska unionens allmänna budget. Dessa inkomster ska användas för särskilda ändamål, nämligen finansiering av forskningsprojekt, som inte omfattas av ramprogrammet för forskning, inom sektorer med anknytning till kol- och stålindustrin. De ska utgöra Kol- och stålforskningsfonden och förvaltas av kommissionen.

(b) Punkt 3 ska utgå.

(4) Artikel 5.2 ska utgå.

(5) Bilagan ska utgå.

Artikel 2

Detta beslut träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*. Det ska tillämpas från och med den 1 januari 2021.

Artikel 3

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*